

Asia: Keski-Pohjanmaan energiamurrokset edistämisen suunnitelman luonnos

Keski-Pohjanmaan liitto
kirjaamo@keski-pohjanmaa.fi

Lausunto

Perehdyttyään luonnokseen Luonnonvarakeskus lausuu seuraavaa:

Kokonaisuutena suunnitelma esittää kattavan valikoiman vähäpäästöisen energian ratkaisuja ja pohtii niiden soveltuvuutta alueelle asianmukaisesti. Jatkotoimenpiteissä on ansiokkaasti keskitytty niihin toimenpiteisiin ja vaikutuskanaviin, jotka kuuluvat maakuntaliiton vastuualueelle.

Alueella on useita lämpö- ja voimalaitoksia, jotka tuottavat biomassoilla (lähinnä puu ja turve) joko pelkästään lämpöä tai sekä lämpöä että sähköä. Nyt suunnitelma ei ota kantaa kiinteiden puupolttoaineiden käyttöön ja sen kehittymiseen tulevaisuudessa. Mm. metsäbiomassojen kestävyyskriteerit ja metsäteollisuuden puunsaannin vaikeutuminen voivat rajoittaa jatkossa puun energiakäyttöä. Suunnitelmassa todetaan, että lämpöä tuotetaan tulevaisuudessa entistä enemmän sähköllä, mikä sinällään pitää paikkaansa. Sähkön suuren hinnanvaihtelun ja huoltovarmuuden vuoksi näkökulmasta on kuitenkin epärealistista olettaa lämmöntuotannon lepäävän pääosin sähkön varassa. Biomassapolttoaineiden käyttövalmiuden ylläpitäminen riittävän pitkälle tulevaisuuteen tulisi sisällyttää suunnitelmaan.

Maakunnassa on edistetty aktiivisesti biokaasun tuotanto. Biokaasusta on tulossa maataloille tärkeä energianlähde. Sillä voidaan tuottaa lämpöä ja sähköä, ja sitä käytetään liikennepolttoaineena. Monien autonvalmistajien suunnitelmissa on luopua polttomoottoriautojen tuotannosta tulevaisuudessa, joten suunnitelmaan olisi hyvä sisällyttää biokaasun uusien hyödyntämistapojen edistäminen, mikäli kaikkea tuotettavaa biokaasua ei pystytä hyödyntämään em. käyttötarkoituksissa.

Lisäksi Luonnonvarakeskus esittää seuraavia pieniä parannusehdotuksia suunnitelmaluonnokseen:

Sivulla 3 esitetty energiamurroksen määritelmä on suppea, joten sitä olisi hyvä täsmentää. Kyseessä on pelkkää energiatekniikkaa laajempi käsite. Energiamurroksella tarkoitetaan siirtymistä fossiilivapaaseen ja hiilineutraaliin sähköenergian tuotantoon sekä fossiilisten polttoaineiden korvaamista sähköllä, biopolttoaineilla ja synteettisillä polttoaineilla lämmityksessä, liikenteessä, työkaluissa ja teollisuusprosesseissa.

Sivun 3 lopussa kerrotaan, että uusiutuvien energianlähteiden lisäksi ydinvoima tuottaa vain vähän kasvihuonekaasupäästöjä. Biomassa on uusiutuva energianlähde, jonka energiakäyttö voi tuottaa hiilidioksidia tuotettua energiayksikköä kohti jopa enemmän kuin fossiiliset polttoaineet. Biomassan energiakäytön hiilidioksidipäästöjä ei sisällytetä energiasektorin päästöihin, koska oletuksena on, että tilalle kasvava biomassa (esim. puu) sitoo poltossa vapautuvan hiilidioksidin.

Sivulla 7 mainitaan, että turve luokitellaan usein fossiiliseksi polttoaineeksi.

27.11.2023

3555/00 04 05/2023

Tämä on totta, mutta myöhemmin kerrotaan, että fossiilisten polttoaineiden varannot vähenevät pitkällä aikavälillä. Siksi em. virkettä voisi jatkaa kertomalla, että turpeen energiakäyttö on aina alittanut soille vuosittain muodostuvan uuden turpeen määrän.

Sivulla 18 käsitellään ilmastonmuutokseen sopeutumista useista eri näkökulmista, mutta tässä yhteydessä olisi parempi keskittyä enemmän suoraan energiamurrokseen liittyviin sopeutumiskeinoihin.

Teksti on luonnoksessa vielä heterogeenista ja siinä on paikoin kielenhuollon tarvetta.

Anu Kaukovirta

Johtaja, tuotantojärjestelmät

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 27.11.2023 klo 07:59:30.

Lausunnon valmistelija(t):
Lauri Sikanen

Liitteet:

Tiedoksi: